

## DUURZAAM AANKOPEN VOOR RENOVATIE

Deze praktische fiche wil antwoord geven op de vraag:

« Hoe kunnen we de renovatie van een bureau duurzamer maken? »

Hierbij gaan we focussen op de volgende aspecten: vloeren, verven en vernissen, wandpanelen, brandblusapparaten

### Een paar basisprincipes

- ▶ Koop producten die gemaakt zijn van gerecycleerde of gecertificeerde duurzame grondstoffen.
- ▶ Kies voor oplossingen die makkelijk te repareren en/of recyclen zijn.
- ▶ Uw noden kunnen veranderen in de loop van de jaren. Kies dus voor flexibele oplossingen waarmee u uw bureau kunt aanpassen zonder opnieuw te moeten renoveren.
- ▶ Probeer de afvalfracties te hergebruiken en of recyclen.

We leggen hieronder in detail uit waarom!



### 1. Context en problematiek

Renovatie van uw bureau heeft een grote impact op uw werkomgeving, op uw maandelijkse energiekosten en op het leefmilieu.

Iedere werkgever wil zijn personeel een gezonde werkomgeving aanbieden. Bij een renovatie is het daarom belangrijk te letten op de emissies van bepaalde producten zoals verven, vloeren, wandpanelen,... Deze producten produceren schadelijke stoffen zoals formaldehyde en vluchtige organische koolwaterstoffen die een negatieve impact hebben op de gezondheid. Gelukkig zijn er de laatste jaren veel producten op de markt gekomen die de schadelijke emissies tot een minimum herleiden.

Daarnaast is een renovatie het ideale moment om uw energiekosten te verlagen. Door een betere isolatie van vloeren, muren en plafonds, kunnen uw verwarmingskosten immers sterk dalen. Vergeet ook niet geluidsisolatie te plaatsen indien noodzakelijk. Dit zal het werkcomfort van uw collega's sterk verhogen.

Renovatie heeft een grote impact op het leefmilieu. Als eerste maatregel kunt u trachten bepaalde elementen te repareren (parketvloer opschuren in plaats van deze te vervangen ...) of hergebruiken (scheidingswanden laten demonteren...).

Bij nieuwe installaties kunt u kiezen voor materialen die makkelijk te repareren of te demonteren zijn. Dit vergemakkelijkt later hergebruik en recyclage. U kunt bijvoorbeeld panelen samenschroeven in plaats van ze te verlijmen.

Tenslotte kunt u kiezen voor materialen met een lage milieu-impact. Een gedetailleerde beschrijving van dit thema vindt u in de Gids duurzame gebouwen van Leefmilieu Brussel.



## DUURZAAM AANKOPEN VOOR RENOVATIE

### 2. Een aantal praktische adviezen voor duurzamer aankopen



#### Vloeren



Er bestaan diverse soorten vloerbekleding: tapijt, linoleum, parket, rubber ...

Het belangrijkste is een vloerbekleding te kiezen die bij uw noden past. Zo is linoleum heel robuust en makkelijk schoon te maken: ideaal voor veelgebruikte vloeren. Tapijt is een zeer stille vloer terwijl parket een zekere charme heeft. Denk ook aan het levenseinde van de vloer: vermijd vloeren die verlijmd zijn zodat ze makkelijk kunnen worden gedemonteerd en gerecycleerd.

Voor elk type vloer bestaan er duurzame oplossingen:

- Parket/laminaat: kies voor FSC of PEFC-hout, een Belgische Quickstepvloer met het [EU Ecolabel](#) of een vloer met het [Blauwe Engel-label](#)
- Tapijt: vraag naar tapijt met de labels [GUT ecolabel](#) of [Blauwe Engel](#). Alternatief kunt u kiezen voor gerecycleerde tapijttegels van het Belgische bedrijf [Composil](#)
- Linoleum: dit is een goede milieuvriendelijke keuze waarvoor u terecht kunt bij [Forbo](#) of [Gerflor](#)
- Overige opties (kurk, bamboe, rubber, ...): hier kiest u best voor producten met het [EU Ecolabel](#) of het [Blauwe Engel-label](#).

Hebt u een ondervloer nodig, dan kunt u kiezen voor een ondervloer met [Blauwe Engel-label](#).

Vraag bij installateurs naar de mogelijkheden om gelabelde producten te bekommen of ga zelf op zoek naar de producten met een Ecolabel via de websites van de verschillende Ecolabels.

Naast de aankoop van nieuwe vloeren, is er de mogelijkheid te kiezen voor tweedehands vloeren via bijvoorbeeld [Rotor DC](#). Deze optie is vanzelfsprekend de meest milieuvriendelijk maar er is niet altijd een geschikt aanbod aan vloeren beschikbaar op de markt.

#### Wandenpanelen

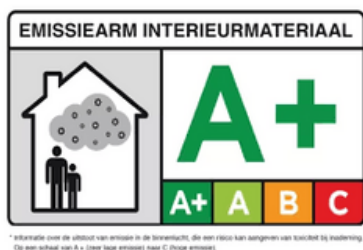
Uw noden op vlak van (individuele) bureaus, vergaderzalen, ... kunnen snel veranderen door externe omstandigheden zoals covid, meer telewerk of interne verschuivingen. Om dit op te lossen kunt u gebruik maken van wandpanelen om ruimtes op te delen.

Een circulaire oplossing voor uw wanden wordt aangeboden door [Juunoo](#). Dit bedrijf verkoopt gemakkelijk demonteerbare wanden: een heel flexibele optie die mogelijkheden creëert om uw werkomgeving aan te passen aan veranderende noden. Daarnaast zijn hun panelen akoestisch geïsoleerd en (deels) gemaakt met FSC of gerecycleerd hout.

## DUURZAAM AANKOPEN VOOR RENOVATIE

### Verven en vernissen

Verven en vernissen hebben een grote invloed op de kwaliteit van de lucht in uw gebouwen. Om deze vervuiling tot een minimum te beperken, kunt u kiezen voor verven en vernissen met een lage emissiefactor. U kunt hiervoor het onderstaande label gebruiken. Kies steeds voor verven en vernissen met een A+ score.



Een andere oplossing zijn verven en vernissen met de labels Blauwe Engel of Nature Plus label. Deze producten hebben minimale criteria inzake emissies en kwaliteit (schrobweerstand, dekkend vermogen, .... daarnaast zijn er nog bijkomende criteria voor de samenstelling van de verven en vernissen.

Tenslotte is er het EU Ecolabel. Dit label vereist geen emissietests maar heeft meer uitgebreide criteria voor de samenstelling van de producten en de kwaliteitsvereisten.

Het is belangrijk om deze kwalitatieve factoren in rekening te brengen omdat de schrobweerstand ervoor zorgt dat de geverfde oppervlakte makkelijk kan worden schoongemaakt zonder dat de verf loskomt. De dekkingsgraad bepaald dan weer hoeveel m<sup>2</sup> u kunt verven met één liter verf. Hoe hoger de dekkingsgraad, hoe lager de kosten.



Vergelijk de verven niet op basis van de prijs per liter, maar op basis van hun dekkingsgraad. Hiervoor gebruikt u de volgende formule:

$$\frac{\text{Prijs per liter (€/liter)}}{\text{Dekkingsgraad (m}^2\text{/liter)}} = \text{Prijs (€) per m}^2$$

Door deze berekening zal u steeds de goedkoopste oplossing kiezen.

## DUURZAAM AANKOPEN VOOR RENOVATIE

### Brandblusapparaten

Bij de keuze van een brandblusapparaat is het belangrijk een toestel te kopen dat past bij uw werkomgeving. Meer informatie over de markt van brandblusapparaten en de voor u geschikte toestellen kunt u terugvinden in deze [brochure](#) van de Federale overheid.

Kies steeds voor een schuimblusapparaat: schuim is makkelijker op te ruimen en veroorzaakt minder schade dan een poederblusser.

Er zijn twee types duurzame brandblusapparaten op de markt.

De eerste zijn de apparaten met het [Nederlandse Milieukeur](#). Deze apparaten kunt u via deze [webshop](#) aankopen.

Een tweede duurzame optie zijn hervulbare toestellen. Dit is vooral interessant voor grotere bedrijven die over meerdere brandblusapparaten beschikken. Bij de controle kunnen de toestellen indien nodig hervuld worden, waardoor geen nieuwe toestellen moeten worden aangekocht. Deze optie is beschikbaar bij alle leveranciers van brandblusapparaten.



### Milieulabels



Milieulabels kunnen goede hulpmiddelen zijn om de juiste keuzes te maken als u duurzaam aankoopt.

Niet alle milieulabels hebben echter dezelfde criteria.

Milieulabels bieden de garantie van controle door een onafhankelijke derde partij.

Ook kunnen zedieningen als bewijs dat de producten vervaardigd zijn uit duurzame materialen en aan bepaalde sociale, ecologische en kwaliteitscriteria voldoen.

Voorrenovatie zijn de relevante milieulabels:

- FSC en PEFC
- Blauwe Engel
- EU Ecolabel
- Nature Plus

## DUURZAAM AANKOPEN VOOR RENOVATIE

Voor de laatste drie labels zijn de criteria erg verschillend van productgroep tot productgroep. De link naar de criteria van het label kunt u terugvinden in de teksten van iedere productgroep.

|                   |                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|-------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>FSC Label</b>  |    | <p>FSC heeft 3 labels:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• FSC 100%: geeft aan dat al het hout in het product in kwestie voor 100% afkomstig is uit FSC-gecertificeerde bossen.</li> <li>• FSC mix: geeft aan dat het hout in het product voor ten minste 70% uit verantwoorde vezels bestaat (hout uit FSC-gecertificeerde bossen en/of post-consumer gerecycleerd materiaal). De resterende 30% is afkomstig van niet-gecertificeerd hout dat wel wordt gecontroleerd. Het is dus een mengsel van vezels van verschillende oorsprong.</li> <li>• FSC recycled : geeft aan dat het volledige houtgedeelte van het product gemaakt is van 100% gerecycleerd materiaal (met een minimum van 85% post-consumer gerecycleerd materiaal).</li> </ul> |
| <b>PEFC Label</b> |                                                                                 | <p>Bij PEFC bestaan 2 labels:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• PEFC-gecertificeerd: garandeert dat het product voor ten minste 70% uit PEFC-gecertificeerde grondstoffen bestaat (uit een PEFC-gecertificeerd bos of uit gerecycleerd materiaal). Het percentage gerecycleerd materiaal moet minder dan 99% bedragen.</li> <li>• PEFC-gerecycleerd: garandeert dat het product voor 100% uit gerecycleerde grondstoffen bestaat.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |

### 4. Nuttige informatiebronnen

- Blauwe Engel een onafhankelijk en betrouwbaar Duits label dat hoge eisen stelt aan milieuvriendelijke producten en diensten;
- De labels FSC 100% - FSC Mix - FSC-Recycled leggen een beginniveau van kwaliteit aan bosbeheer op;
- Het label NF Environnement vindt u op kwaliteitsproducten met beperkte milieu-impact;
- Het label Nordic Swan streeft ernaar de milieueffecten van de productie en het verbruik van goederen te verminderen;
- De producten PEFC-gecertificeerd en PEFC-gerecycleerd bieden de garantie dat het bosbeheer continu en duurzaam is;
- De site Labelinfo is de Belgische online databank voor duurzame labels. Dankzij deze site kunt u labels beter begrijpen en evalueren;
- De Gids voor duurzame gebouwen op de website van Leefmilieu Brussel.

